

tigheden og Nytten for Samfundet af det første Spørgsmaal; det vil i mange Maader bringe Landet materiel Opkomst, selv om det ikke vil svare den positive Rente, saa lidt som Banerne nu gjøre det. Men hvorfra skulle vi faae Penge til det, som jeg her har foresat, da jeg mener, at man er altfor haard ved disse Egne i Forhold til mange andre Egne? Jeg skal svare dem: jeg gjentager, at i de sidste 15 Aar har man udredet direkte af Stattebyrdenes Værdi saa store Summer til Anlæg og Kjøb af Baner, at den nuværende Slægt maa have Rusterum for direkte Udgifter til dette Viemed for en længere Tid. Det er vist aldeles eksempelst, at man i Løbet af saa kort Tid har udredet saa store Summer som hos os. Den 1ste April 1880 stode vore Baner i 72 Millioner Kr., og den 1ste April 1889 stode de i 164 Millioner, saavidt jeg erindrer. En Del af dette Beløb er skaffet ved Omsætning af Kapitalformue, men en anden og en stor Del er brugt direkte af de løbende Statsindtægter, og derfor mener jeg, at det for Dieblilket er en meget fornuftig Tanke, baade naar man ser hen til Fordringen om en hurtig Udvikling af vort Sernbanenet i Landets samtlige Egne, og til, hvorledes den nuværende Slægt er bleven tyngt ved de Skatter, der ere blevne forbrugte umiddelbart til dette Formaal, og at det i Principet er fuldt forsvareligt, og ogsaa overfor de kommende Slægter, at man herefter for længere Tid besørger Udviklingen af vore Samferdselsmidler ved Udstedelsen af i et Par Menneskealdere amortifiable Statsobligationer. Denne Tanke finder jeg fuldstændig forsvarelig og navnlig forsvarelig end den, ifølge hvilken vi skulle blive ved at betale store Skatter til dette Viemed eller til de provisoriske Viemed. Det vilde altsaa ikke tynde paa det Budget, som mit Forslag gif ud paa at fastsætte til Statshusholdningen. Saadanne Forhold ere jo ikke evige, men kunne saadanne Forhold udvikle sig i en længere Aarrække, som de Andre til at se, hvorledes det stillede sig, og jeg vil paastaa, at naar det var amortifiable Obligationer beregnede, f. Ex. paa 60 Aar, hvoraf altsaa kun Forrentningen og Amortifikationen hvilede paa Budgettet, vilde det efter vore Forhold være fuldt forsvareligt at lade Samferdselsmidlernes hele Udvikling foregaa efter et System paa denne finantssielle Basis. § 27 gaar jeg saa forbi. — Jeg kommer da til Fordringen om Indtægternes Nedsettelse, som jo har været Venstres tidligere Krav, og som det for Resten glædede mig, i alt Fald sporvis, at høre i de forrige Dages Debat, ikke helt være gaaede i Glemme endnu. Allerede for en

Snæs Aar siden mente man paa 18 Millioner Kroners Toldindtægt at kunne spare ca. 4 Millioner. Senere gif man, efter som Kravene steg, nedad til Krigskattens Beløb, og jeg har i de sidste Aar set, at man fra den saakaldte Oppositions Side ogsaa har slettet denne Fordring om Nedsettelse i de indirekte Skatter, naar man blot kunde faae en passende Omfordeling. Denne Bevægelse har jeg tagtaget, og derfor glædede det mig, som sagt, at høre under de foregaaende Dages Debat Mindelser om, at man ikke helt har glemt Venstres Krav paa Nedsettelse i de indirekte Skatter. Jeg mener, at det er et yderst beskedent Forlangende denne Nedsettelse af kun $\frac{1}{2}$ Million Kr. nu, da Toldindtægterne ere stegne fra 18 Millioner Kroner, dengang man begyndte en Revision med et Forlangende om Nedsettelse, til kalkulerede 29 Millioner Kroner i det næste Finantsaar. Det er en saa enorm Stigning, at jeg ikke kan skjønne rettere, end at Rilderne til disse store Indtægter burde stoppes noget ved en indgribende Revision af Toldloven med Fordringen om Nedsettelse. Men hvor kan man saa faae Dækning til det dog noget stegne Behov til ordinære Udgifter Aar for Aar, en Dækning for den saaledes paatænkte Nedsettelse i de indirekte Skatter af $4\frac{1}{2}$ Million Kr.? Jeg nævnte før, at der vilde være et Par Millioner tilbage og endda kan der være rigeligt Tillæg til de ordinære Udgifter fra de foregaaende Aar. Men desuden have vi de stadig voksende Indtægter af de indirekte Skatter, trods enhver Revision, paa Grund af Befolkningens Vækst. Efter de almindelige Tabeller fordobles jo Befolkningen i et Tidsrum af omtrent et Par Menneskealdere, altsaa i 60—70 Aar, og Handel og Vandel maa jo antages at tage til i samme Forhold. I alt Fald maa Forbruget tage til, naar de samme Love give saa stærkt forøgede Indtægter. Derefter kunne vi regne sikkert paa en lignende Stigning, saa at vi ikke behøve andet end de ordinære Indtægter, især naar vi komme bort fra den Tanke, at det er en Stat i Staten at give Kommunerne Initiativet og Midlerne til selv at arbejde. Jeg vil imidlertid indrømme, at der i dette Finantsystem kan komme et Hul og navnlig for ekstraordinære Tilfældes Skyld et større Hul, som Lovgivningsmagten ved en Reform af Stattevesenet paa denne Basis maa være beredt paa at dække. Jeg skjønner da ikke rettere — Denne Tanke er jeg ikke ene om, den er ikke ny — end at den fornuftige Statshusholdning maa sikke sig en ekstraordinær Rilde, hvortil den under ekstraordinære eller ogsaa ordinære Forhold,